

Stuurgroep OBAC

SNW , Stichting Natuurlijk Welzijn

FONG , Federatie Opleidingen Natuurlijke Geneeswijzen,

Consultants: dr C.W. Aakster en mevr drs A.P. Noorden

SAMENVATTING OBAC-RAPPORT INZAKE CAM-ACCREDITATIE

Hieronder volgt een samenvatting van het OBAC-Rapport "Advies inzake de inrichting van een CAM-breed accreditatiesysteem voor opleidingsinstellingen en beroepsverenigingen".

Doelen en uitgangspunten

Het belangrijkste doel van de initiatiefnemers was om een voorstel te formuleren voor de opzet van een kwaliteitssysteem voor de CAM-sector (Complementary and Alternative Medicine). Een voorstel dat haalbaar is en voldoet aan de basisvoorwaarden om zorg van een goede kwaliteit, volstreekte transparantie en externe controleerbaarheid te kunnen bieden.

Enkele externe factoren spelen hierbij een rol, zoals een zekere druk van verzekeraarszijde om helderheid te verkrijgen over vergoedbare CAM-verstrekingen, alsook de eisen van de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek (WHW) wat betreft de accreditatie van opleidingen. Dit rapport richt zich in de eerste plaats op de accreditatie van therapeuten (niet-artsen), maar sluit artsenorganisaties in de toekomst niet uit.

Mogelijke voordelen van accreditatie (op termijn) zijn:

- het verwerven van overheidsbekostiging, het mogen toekennen van de Bachelor-titel en deelname aan het rijksstudietoelage-systeem
- vergoeding van de behandelkosten van geaccrediteerde therapeuten door verzekeraars;
- BTW-vrijstelling;
- bijdragen tot een volwaardige status van het CAM-veld;
- garantie en herkenbaarheid voor de patiënt van gekwalificeerde hulpverleners
- een duidelijke profilering ten opzichte van niet-geaccrediteerde collega's en instituten.

Hierbij wordt vastgehouden aan de uitgangspunten van CAM-zorg:

1. de mens wordt gezien als een ondeelbaar geheel dat continu in wisselwerking staat met zijn fysieke en maatschappelijke omgeving;
2. bij ziekte en genezing wordt vooral het zelfherstellende vermogen aangesproken;
3. er wordt gewerkt met natuurlijke middelen en methoden;
4. de behandelaar stelt zich tevens op als adviseur en coach en respecteert de wens tot eigen regie van de patiënt;

5. bij de behandeling wordt aandacht voor het bewustwordingsproces en de eigen verantwoordelijkheid van de patiënt nagestreefd in het licht van een duurzaam gezondheidsherstel;
6. de benadering van de patiënt is individu gericht.

De te hanteren kwaliteitscriteria

Aansluitend aan de visie van de Onderwijsinspectie is accreditatie een publieke uitspraak waarbij sprake is van een bepaalde bodemkwaliteit; deze uitspraak is gebaseerd op controleerbare, geaccepteerde en vooraf bepaalde criteria.

De volgende concrete eisen worden gesteld aan de *CAM-beroepsbeoefenaar*:

- op Hbo-niveau opgeleid en/of bijgeschoold lid van een geaccrediteerde beroepsvereniging, die actief deelneemt aan het kwaliteitsbeleid van die vereniging;
- de zorg is gericht op het duurzame herstel van de gezondheid en het welbevinden van de patiënt op basis van de filosofie en goedgekeurde methoden/technieken van de betreffende beroepsvereniging;
- de benadering is individu gericht;
- de behandelaar is in staat tot een zelfstandige praktijkvoering.

In dit kader zullen specifieke eisen dienen te worden gesteld aan de te accrediteren *beroepsvereniging*, zoals het beschikken over een beroepsprofiel, een goed functionerend en output-gericht kwaliteitssysteem, een streng toelatingsbeleid (HBO-norm), het zich willen inpassen in de OBAC-structuur, het beschikken over of aangesloten zijn bij een overkoepelende klacht- en tuchtregeling etc.

Binnen de opleiding dienen de volgende vier componenten aanwezig te zijn:

1. de inhoudelijke vorming, c.q. de beheersing van het vak als zodanig,
2. het onderricht in de medische en psychosociale basiskennis (minimaal 40 ECTS),
3. onderwijs in ondersteunende vakken als epidemiologie, statistiek, sociale vaardigheden, gezondheidsrecht, sociale kaart etc.
4. praktische trainingstages. Uiteraard kunnen hierbij ook zogenoemde EVC's (Elders Verworven Competenties) in aanmerking worden genomen, zolang het eindniveau maar toetsbaar is.

De bovengenoemde criteria zijn in overeenstemming met die van de Wet op het Hoger en Wetenschappelijk onderwijs, c.q. de interpretatie daarvan door de Nederlands Vlaamse Accreditatie Organisatie (wettelijk accreditatie-orgaan voor hogere beroeps- en universitaire opleidingen). In totaal 240 ECTS.

De beoogde accreditatiestructuur

De voorgestelde opzet van het CAM-accreditatiesysteem omvat:

- een Onafhankelijk Bureau Accreditatie CAM (OBAC)
- een Raad van Advies en Bijstand (RAB)
- zeven Kamers (binnen de RAB) naar analogie van de zeven hoofdstromen van CAM
- toetsende Instanties
- visitatiecommissies

Zie het bijgevoegde organogram

Hierbij de volgende toelichting:

Het OBAC wordt een klein, onafhankelijk en professioneel bureau en als zodanig het hoogste orgaan in de CAM-accreditatie-hiërarchie.

Haar belangrijkste taken zijn: het afgeven van accreditaties c.q. accreditatie-adviezen wat betreft opleidingen en opleidingsinstellingen, beroepsverenigingen, beroepsbeoefenaren en toetsende instanties op het gebied van CAM.

Voorts het bijhouden van registers voor bedoelde accreditaties, het operationaliseren van de criteria, het ondersteunen van het feitelijke toetsingsproces en nauwe afstemming met het CAM-veld.

In principe moet het OBAC worden opgevat als een gezamenlijk en democratisch functionerend orgaan van het CAM-veld dat haar ondersteunt bij het zichtbaar en houdbaar maken van de kwaliteit van opleiding en beroepsuitoefening.

Voor de toelichting op de overige organen wordt verwezen naar het complete, apart te downloaden/bestellen rapport.

Voorwaarden voor de realisatie

De volgende voorwaarden zijn hier van belang:

1 - Een duidelijke formulering van het voorstel voor de opzet van de accreditatie.

Het OBAC-rapport geeft een onderbouwd beeld van de geplande opzet.

2 - Een ruime verspreiding van dit voorstel onder CAM-organisaties.

Aan deze voorwaarde wordt inmiddels uitvoering gegeven.

3 - De mogelijkheid van het CAM-veld om in te spreken op het voorstel.

In de schrijffase is overleg gepleegd met een ruim aantal representanten van het CAM-veld;

het veld kan bij de stuurgroep persoonlijk, schriftelijk, telefonisch en per email reageren op het eindrapport.

Te zijner tijd zal een werkconferentie worden georganiseerd..

4 - Interne en externe acceptatie.

Bij de verdere voorbereiding van de plannen zal aan het acceptatie-aspect, zowel intern als extern, ruim aandacht worden besteed. Er wordt gestart met die organisaties die gemotiveerd zijn voor het opzetten van een overkoepelende accreditatiestructuur. Andere organisaties zullen zich daarbij later kunnen aansluiten op de dan geldende voorwaarden.

Consensus van het gehele veld met betrekking tot accreditatie wordt op dit moment dus niet nagestreefd.

5 - Een duidelijk voorstel inzake de overgangsfase.

Bij de feitelijke invoering van het accreditatiesysteem zullen er naar verwachting weinig problemen zijn met opleidingsinstellingen en beroepsverenigingen met nu reeds controleerbare eisen op HBO-niveau.

Voor de therapeuten die (nog) niet aan deze eisen voldoen, maar zulks wel ambiëren, is een overgangsregeling noodzakelijk, via applicaties, EVC-trajecten etc.

6 - De instelling van een representatieve en daadkrachtige Voorbereidingscommissie.

Er zal zo spoedig mogelijk een Voorbereidingscommissie ingesteld worden om de Stichting OBAC op te richten en te begeleiden.

De Voorbereidingscommissie zal onder leiding van een onpartijdige voorzitter haar werkzaamheden starten zodra zich minimaal 12 instellingen opleidingen en/of beroepsorganisaties hebben gemeld en een vertegenwoordiger in de commissie hebben aangewezen.

De Voorbereidingscommissie zal zich te zijner tijd omvormen tot een voorlopige Raad van Advies en Bijstand.

Het woord is verder aan het CAM-veld zelf.

Het complete rapport is kosteloos te downloaden via de website van de Stichting Natuurlijk Welzijn te Epe.:

www.natuurlijkwelzijn.org, rechter kolom onder "Actueel", "Kwaliteit CAM zorg".